

Prøve for Retten. — Men saa siger jeg: hvorfor skal denne Prøve forlanges kun af Underretssagførerne og ikke af de nuværende Overretssagførere? Har man fuldstændig Bevis for, at vore nuværende Overretssagførere ere i Besiddelse af den Dygtighed, der er nødvendig for at føre Sager for Landsretten i Modsætning til Underretssagførerne, som staa med 1ste Karakter; vi have mange Overretssagførere, som kun have 2den Karakter. Hvor faar man denne Garanti, og hvorfor skal man sætte dette Skel mellem to Klasser af Medborgere, fordi den ene i Modsætning til den anden maaske har lidt Kendskab til fremmede, døde Sprog, som han maaske har glemt, og maaske har en Smule Kendskab til Romerretten, men ellers har en daarlig Eksamen; det kan jeg ikke forstaa. Derfor hævder jeg, at jeg ønsker, at vi maatte komme til det Resultat, inden denne Lov bliver færdig fra Rigsdagen, at de to Klasser blive stillede lige, hvad enten de ere danske eller latinske Jurister, og at Retfærdigheden maa ske Fyldest.

N. Andersen: Jeg skal som Lægmand vel vogte mig for at komme dybt ind paa det store juridiske Spørgsmaal, der i Gaar og til Dels i Dag har spillet Hovedrollen i Debatten, nemlig Spørgsmaalet om Eden. For mig personlig stiller det sig saadan, at jeg vilde ønske, at man kunde og turde komme bort fra Edens Benyttelse. Det er min Overbevisning, at den Brug, der gøres af Eden i det store og i det smaa, er nærmest at betegne som Misbrug. Efter min Formening bør Eden betragtes som saa betydningsfuld, at den ikke skulde benyttes uden i meget vigtige Spørgsmaal, jeg vilde næsten sige: kun i Spørgsmaal, hvor det gælder Liv eller Død. Imidlertid, jeg ser godt, at det kan være farligt for Retssikkerheden, om man pludselig og med eet Slag vilde afskaffe Edens Benyttelse og gaa over til at erstatte den med, som det hedder i Ændringsforslaget, en Erklæring paa Ære og Samvittighed. Den højtærede Justitsminister har jo udtalt, at han vilde betragte det som afgørende for Lovens Gennemførelse, om dette Forslag bliver vedtaget. Ja, for mig vilde det ikke være nogen absolut Hjertesorg, om den Reform skulde lade vente paa sig endnu lidt. Jeg er ikke saa sikker som mange andre Medlemmer i Salen paa, at det er just absolut en af de Reformere, som Befolkningen har mest Trang til og stærkest Ønske om at se gennemført, men desuagtet: jeg nærer nogen Betænkelighed

ved i og for sig for selve Sagens Skyld at stemme for helt at afskaffe Eden.

Men vil man ikke det, og tør man ikke det, vil jeg dog meget bede om, at man vil stemme mod det Ændringsforslag, der er stillet af Udvalget under Nr. 73, og som gaar ud paa at fastslaa, at Eden først skal aflægges efter Afhøringen, medens Lovforslagets § 279 2det Stykke angiver, at Eden skal aflægges, forinden Vidnet forklarer sig. Jeg har i mit Liv mangfoldige Gange været stillet saaledes, at der er blevet affordret mig Ed dels forud for en Sags Behandling og dels som en saakaldet Afhjemling, efter at en Forretning er endt, idet jeg i mange Anliggender har været Vurderingsmand, Skønsmand, Opmand ved Jernbanetaksationer o. s. v. I nogle af disse Forhold har den saakaldte Afhjemling fundet Sted, efter at Forretningen er endt, i andre, f. Eks. i den Stilling, jeg i nogle Aar har haft som Opmand ved Jernbanetaksationer, aflægges Eden forud for Forretningen. Jeg har erkendt det, følt det, og jeg tror, der er mange, der har følt det samme, at naar man har aflagt sin Ed i Forvejen, er man i langt højere Grad opmærksom paa, at det er en alvorlig Sag, man gaar til at behandle, og at man skal vogte sig vel for at komme i Strid med den Ed, man har aflagt. Det husker man langt bedre, og det staaar langt klarere for En end den Bevidsthed eller den blotte Tanke, at Afhjemling kan forlanges! Og selv om Afhjemling forlanges, er den Tanke ikke af samme Betydning som, naar man veed: I Gaar og i Forgaars aflagde du din Saligheds Ed paa at handle efter Pligt og Samvittighed. Det er langt mere bindende, og jeg maa give den højtærede Minister Ret i, at hvis man blot vil forlange Eden forud for Forklaringen, vil det formidske Antallet af falske Eder i en ganske overordentlig Grad. Derfor maa jeg indtrængende tilraade, at man stemmer mod Ændringsforslaget under Nr. 73 og lader 2det Stykke i § 279 blive staaende, som det staaar.

Krabbe: Det er kun nogle ganske faa Ord, jeg vil sige angaaende 2 Flerpartsforslag, der savne deres naturlige Væрге under denne Forhandling. Det ene er Indstillingen om at bevare § 109 uforandret, det andet er Ændringsforslaget Nr. 55. Det var navnlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen), hvem jeg desværre ikke ser til Stede i Øjeblikket, der meget